

05-4506832

pustaka.upsi.edu.my

Perpustakaan Tuanku Bainun
Kampus Sultan Abdul Jalil Shah

PustakaTBainun

ptbupsi

i

**PEMBANGUNAN MODEL EMPAT DIMENSI
PENGURUSAN BILIK DARJAH
PRASEKOLAH BERASASKAN
PENDIDIKAN ABAD KE-21**

05-4506832

pustaka.upsi.edu.my

Perpustakaan Tuanku Bainun
Kampus Sultan Abdul Jalil Shah

PustakaTBainun

ptbupsi

NOOR AZMAN BIN HANIF

UNIVERSITI PENDIDIKAN SULTAN IDRIS

2021

05-4506832

pustaka.upsi.edu.my

Perpustakaan Tuanku Bainun
Kampus Sultan Abdul Jalil Shah

PustakaTBainun

ptbupsi

05-4506832

pustaka.upsi.edu.my

Perpustakaan Tuanku Bainun
Kampus Sultan Abdul Jalil Shah

PustakaTBainun

ptbupsi

i

**PEMBANGUNAN MODEL EMPAT DIMENSI PENGURUSAN BILIK
DARJAH PRASEKOLAH BERASASKAN
PENDIDIKAN ABAD KE-21**

NOOR AZMAN BIN HANIF

05-4506832

pustaka.upsi.edu.my

Perpustakaan Tuanku Bainun
Kampus Sultan Abdul Jalil Shah

PustakaTBainun

ptbupsi

**TESIS DIKEMUKAKAN BAGI MEMENUHI SYARAT UNTUK
MEMPEROLEH IJAZAH DOKTOR FALSAFAH**

**PUSAT PENYELIDIKAN PERKEMBANGAN KANAK-KANAK NEGARA
UNIVERSITI PENDIDIKAN SULTAN IDRIS**

2021

05-4506832

pustaka.upsi.edu.my

Perpustakaan Tuanku Bainun
Kampus Sultan Abdul Jalil Shah

PustakaTBainun

ptbupsi

UNIVERSITI
PENDIDIKAN
SULTAN IDRIS
اوپنرسیتی قندیدین سلطان ادریس

SULTAN IDRIS EDUCATION UNIVERSITY

Sila tanda (✓)

Kertas Projek

Sarjana Penyelidikan

Sarjana Penyelidikan dan Kerja Kursus

Doktor Falsafah

✓

INSTITUT PENGAJIAN SISWAZAH PERAKUAN KEASLIAN PENULISAN

Perakuan ini telah dibuat pada 6 April 2021

i. Perakuan pelajar :

Saya, **NOOR AZMAN BIN HANIF, P20141000012, PUSAT PENYELIDIKAN PERKEMBANGAN KANAK-KANAK NEGARA** dengan ini mengaku bahawa tesis yang bertajuk **PEMBANGUNAN MODEL EMPAT DIMENSI PENGURUSAN BILIK DARJAH PRASEKOLAH BERASASKAN PENDIDIKAN ABAD KE 21** adalah hasil kerja saya sendiri. Saya tidak memplagiat dan apa-apa penggunaan mana-mana hasil kerja yang mengandungi hak cipta telah dilakukan secara urusan yang wajar dan bagi maksud yang dibenarkan dan apa-apa petikan, ekstrak, rujukan atau pengeluaran semula daripada atau kepada mana-mana hasil kerja yang mengandungi hak cipta telah dinyatakan dengan se jelasnya dan secukupnya.

Tandatangan pelajar

ii. Perakuan Penyelia:

Saya, **PROFESOR MADYA DR. MAZLINA BT CHE MUSTAFA** dengan ini mengesahkan bahawa hasil kerja pelajar yang bertajuk **PEMBANGUNAN MODEL EMPAT DIMENSI PENGURUSAN BILIK DARJAH PRASEKOLAH BERASASKAN PENDIDIKAN ABAD KE 21** dihasilkan oleh pelajar seperti nama di atas, dan telah diserahkan kepada Institut Pengajian Siswazah bagi memenuhi syarat untuk memperoleh **IJAZAH DOKTOR FALSAFAH (PENDIDIKAN AWAL KANAK-KANAK)**.

Tarikh

Tandatangan Penyelia

**INSTITUT PENGAJIAN SISWAZAH /
INSTITUTE OF GRADUATE STUDIES****BORANG PENGESAHAN PENYERAHAN TESIS/DISERTASI/LAPORAN KERTAS PROJEK
DECLARATION OF THESIS/DISSERTATION/PROJECT PAPER FORM**

Tajuk / Title: PEMBANGUNAN MODEL EMPAT DIMENSI PENGURUSAN BILIK DARJAH
PRASEKOLAH BERASASKAN PENDIDIKAN ABAD KE 21

No. Matrik / Matric's No.: P20141000012

Saya / I: NOOR AZMAN BIN HANIF
(Nama pelajar / Student's Name)

mengaku membenarkan Tesis/Disertasi/Laporan Kertas Projek (Kedoktoran/Sarjana)* ini disimpan di Universiti Pendidikan Sultan Idris (Perpustakaan Tuanku Bainun) dengan syarat-syarat kegunaan seperti berikut:-
acknowledged that Universiti Pendidikan Sultan Idris (Tuanku Bainun Library) reserves the right as follows:-

1. Tesis/Disertasi/Laporan Kertas Projek ini adalah hak milik UPSI.
The thesis is the property of Universiti Pendidikan Sultan Idris
2. Perpustakaan Tuanku Bainun dibenarkan membuat salinan untuk tujuan rujukan dan penyelidikan.
Tuanku Bainun Library has the right to make copies for the purpose of reference and research.
3. Perpustakaan dibenarkan membuat salinan Tesis/Disertasi ini sebagai bahan pertukaran antara Institusi Pengajian Tinggi.
The Library has the right to make copies of the thesis for academic exchange.
4. Sila tandakan (✓) bagi pilihan kategori di bawah / Please tick (✓) for category below:-

SULIT/CONFIDENTIAL

Mengandungi maklumat yang berdarjah keselamatan atau kepentingan Malaysia seperti yang termaktub dalam Akta Rahsia Rasmi 1972. / Contains confidential information under the Official Secret Act 1972

TERHAD/RESTRICTED

Mengandungi maklumat terhad yang telah ditentukan oleh organisasi/badan di mana penyelidikan ini dijalankan. / Contains restricted information as specified by the organization where research was done.

TIDAK TERHAD / OPEN ACCESS

(Tandatangan Pelajar/ Signature)

(Tandatangan Penyelia / Signature of Supervisor)
& (Nama & Cop Rasmi / Name & Official Stamp)

Tarikh: _____

Catatan: Jika Tesis/Disertasi ini **SULIT @ TERHAD**, sila lampirkan surat daripada pihak berkuasa/organisasi berkenaan dengan menyatakan sekali sebab dan tempoh laporan ini perlu dikelaskan sebagai **SULIT** dan **TERHAD**.

Notes: If the thesis is **CONFIDENTIAL** or **RESTRICTED**, please attach with the letter from the organization with period and reasons for confidentiality or restriction.

PENGHARGAAN

Saya ingin memanjatkan kesyukuran ke hadrat Allah kerana dengan keizinan dan rahmatnya dapat saya menyiapkan tesis ini sebagai memenuhi syarat penganugerahan Ijazah Doktor Falsafah (Pendidikan Awal Kanak-Kanak). Rasa penghargaan tidak terhingga dititipkan khas buat Profesor Madya Dr. Mazlina Che Mustafa selaku penyelia utama yang tidak pernah jemu membimbing dan menyokong saya sepanjang tempoh saya di bawah seliaan beliau. Tanpa tunjuk ajar dan sokongan beliau, penulisan ini pastinya tidak akan dapat saya hasilkan dengan sempurna. Sekalung penghargaan juga turut ditujukan buat Dr. Mahani Razali (mantan penyelia utama), segala bimbingan dan buah fikiran dalam membantu saya menyiapkan tesis ini diperingkat awal. Sesungguhnya segala budi baik kalian semua hanya Allah s.w.t sahaja yang mampu membalasnya.

Saya turut merakamkan rasa penghargaan kepada semua panel-panel pakar dari Universiti Awam, Institut Pendidikan Guru Malaysia (IPGM), Jemaah Nazir Sekolah, Pewagai Prasekolah Bahagian Perkembangan Kurikulum, Bahagian Perancangan dan Penyelidikan Dasar Pendidikan (EPRD), Ketua Unit Prasekolah Jabatan Pendidikan Negeri Perak, Pegawai-pegawai Prasekolah Pejabat-pejabat Pendidikan Daerah di negeri Perak, Guru Besar prasekolah di daerah Kinta Utara, Larut Matang dan Selama dan Kuala Kangsar, guru-guru prasekolah yang sudi menjadi reponden kajian serta semua pihak yang terlibat baik secara langsung mahupun tidak langsung dalam kajian ini.

Teristimewa buat orang yang disayangi ayahanda Hanif bin Jantan dan bonda Esah binti Talib yang telah bersusah payah membesarkan dan mendoakan kejayaan saya, terima kasih atas segalanya. Semoga emak dan abah sentiasa dilimpahi rahmat berkekalan dari Allah s.w.t di dunia dan di akhirat. Rahmat Allah s.w.t juga didoakan buat ibu bapa mertua, ayahanda Sulaiman bin Sohud serta bonda Hawa binti Ali di Mersing, Johor. Terima kasih atas segala sokongan moral abah dan emak dalam usaha murni meneruskan perjuangan saya ini. Khas buat isteri tercinta Emilia binti Sulaiman, sesungguhnya segala doa restu, kasih sayang, pengorbanan serta penat lelahmu hanya Allah s.w.t jua yang mampu membalasnya. Istimewa juga buat anak-anak tersayang Muhammad Afiq Naquiddin dan Muhammad Haziq Hafizuddin, kejayaan ini adalah untuk kalian. Papa panjatkan doa berpanjangan agar kalian sentiasa menjadi insan yang soleh dan menjadi kebanggaan ummah di dunia dan di akhirat. Sekian, terima kasih

NOOR AZMAN BIN HANIF
IPOH, PERAK

ABSTRAK

Kajian ini bertujuan untuk membangunkan Model Empat Dimensi Pengurusan Bilik Darjah Prasekolah Berasaskan Pendidikan Abad ke 21. Empat dimensi pengurusan tersebut adalah persekitaran fizikal bilik darjah, perancangan dan pelaksanaan program/aktiviti, interaksi dan tingkah laku kanak-kanak. Pengetahuan dan kemahiran mengurus persekitaran pembelajaran abad ke 21 menjadi keperluan kepada guru prasekolah dalam menyediakan persekitaran pembelajaran yang lebih berkesan. Oleh itu, satu model pengurusan bilik darjah prasekolah berasaskan Pendidikan Abad ke 21 yang lebih spesifik dan berfokus perlu dibangunkan. Sehubungan itu, pendekatan penyelidikan rekabentuk dan pembangunan dipilih untuk membangunkan model yang melibatkan tiga fasa dan setiap fasa menggunakan kaedah yang berbeza. Fasa analisis keperluan menggunakan kaedah temu bual berstruktur melibatkan enam responden dalam kalangan guru prasekolah. Seterusnya fasa rekabentuk dan pembangunan menggunakan kaedah Fuzzy Delphi melibatkan kesepakatan 12 pakar untuk membangunkan model prototaip. Manakala fasa penilaian kebolehgunaan menggunakan kaedah tinjauan yang melibatkan 30 responden dalam kalangan pengguna model menilai kebolehgunaan model prototaip yang telah dibangunkan. Dapatan temu bual yang dianalisis mengikut tema menunjukkan kesemua responden memerlukan satu panduan atau model mengurus bilik darjah prasekolah. Hasil kesepakatan pakar kaedah Fuzzy Delphi, kesemua item model diterima kerana memperolehi peratus kesepakatan pakar melebihi 75 peratus dan memperolehi skor fuzzy melebihi $\alpha\text{-cut} = 0.5$. Hasil kesepakatan pakar telah menghasilkan satu model prototaip pengurusan bilik darjah prasekolah. Seterusnya, dapatan tinjauan penilaian kebolehgunaan model prototaip mendapati peratus penilaian kesemua elemen melebihi 70 peratus dan model yang dibangunkan adalah sesuai digunakan. Kesimpulannya, pendekatan dan kaedah yang digunakan telah dapat menghasilkan Model Empat Dimensi Pengurusan Bilik Darjah Prasekolah Berasaskan Pendidikan Abad Ke 21. Model ini sesuai digunakan oleh guru prasekolah sebagai model panduan untuk menguruskan bilik darjah prasekolah dengan lebih berkesan. Implikasi kajian ini dapat meningkatkan tahap profesionalisme guru terhadap pengurusan bilik darjah prasekolah berasaskan Pendidikan Abad ke 21.

DEVELOPMENT OF FOUR DIMENSION MODEL OF PRESCHOOL CLASSROOM MANAGEMENT BASE ON THE 21ST CENTURY EDUCATION

ABSTRACT

The study aimed to develop the Four Dimensional Model of 21st Century Education-Based Preschool Classroom Management. The four dimensions of management are the physical environment of the classroom, planning and implementation of programmes/activities, interaction and behavior of children. The knowledge and skills of managing a 21st century learning environment is a necessity for preschool teachers in providing a more effective learning environment. Thus, a more specific and focused preschool classroom management model should be developed. Accordingly, the design and development research approach was chosen to develop models involving three phases and each phase utilised different methods. The needs analysis phase using structured interview methods involved six respondents among preschool teachers. Subsequently, the design and development phase using the Fuzzy Delphi method involved a team of 12 experts to develop the prototype model. Meanwhile, the usability assessment phase utilised the survey method involving 30 respondents among model users to assess the usability of the prototype model which had been developed. The interview findings analyzed by themes showed that all respondents required a guide or model to manage preschool classrooms. As a result of the experts' involvement for the Fuzzy Delphi method, all model items were accepted for acquiring a percentage of expert involvement exceeding 75 percent and earning a Fuzzy score above α -cut = 0.5. The result of the expert involvement produced a prototype model of preschool classroom management. Subsequently, the findings of the prototype model usability assessment found that the percentage of assessment of all elements exceeded 70 percent and the model developed was suitable for use. In conclusion, the approaches and methods used were able to produce the 21st Century Education-Based Preschool Classroom Management Model. This model was suitable for use by preschool teachers as a guide for managing preschool classrooms more effectively. The implications of this study would increase the level of teachers' professionalism towards the management of preschool classrooms based on 21st Century Education.

KANDUNGAN

Muka Surat

PENGAKUAN KEASLIAN	ii
PENGESAHAN PENYERAHAN	iii
PENGHARGAAN	iv
ABSTRAK	v
ABSTRACT	vi
KANDUNGAN	vii
SENARAI JADUAL	xv
SENARAI RAJAH	xix
SENARAI SINGKATAN	xxi
SENARAI LAMPIRAN	xxiii

BAB 1 PENGENALAN

1.1	Pendahuluan	1
1.2	Latar Belakang Kajian	4
1.3	Pernyataan Masalah	11
1.4	Rasional Kajian	16
1.5	Tujuan Kajian	19
1.6	Objektif Kajian	20

1.7	Persoalan Kajian	20
1.8	Kerangka Konseptual kajian	22
1.9	Kepentingan Kajian	25
1.10	Batasan Kajian	26
1.11	Definasi Operasional	26
1.11.1	Pendidikan Prasekolah	27
1.11.2	Pengurusan Bilik Darjah	28
1.11.3	Pengurusan Persekitaran Fizikal Bilik darjah	29
1.11.4	Pengurusan perancangan Program dan Aktiviti	30
1.11.5	Pengurusan Hubungan dan Interaksi	30
1.11.6	Pengurusan Tingkah Laku Kanak-kanak	31
1.11.7	Model	31
1.11.8	Aspirasi Murid	33
1.12	Rumusan	36

BAB 2 TINJAUAN LITERATUR

2.1	Pendahuluan	37
2.2	Sejarah Pendidikan Awal Kanak-Kanak Di Malaysia	38
2.2.1	Sebelum Merdeka	38
2.2.2	Selepas Merdeka	39
2.3	Pendidikan Prasekolah Kementerian Pendidikan Malaysia	42
2.4	Pengurusan Bilik Darjah Prasekolah	44
2.5	Dimensi Pengurusan Bilik Darjah	47
2.6	Model Pengurusan Bilik Darjah	48

2.6.1	Model Assertive Discipline	50
2.6.2	Model Logical Consequences / Model Drekurs	54
2.6.3	Model Teacher Effectiveness Training	57
2.6.4	Model Engagement Classroom	60
2.6.5	Perbandingan Model Pengurusan Bilik Darjah	61
2.7	Teori Kajian	66
2.7.1	Teori Pembelajaran	67
2.7.1.1	Teori Konstruktivisme	67
2.7.1.2	Teori Pembelajaran Dewey	69
2.7.1.3	Teori Howard Gardner	70
2.7.1.4	Teori Bandura	73
2.7.2	Teori Perkembangan	74
2.7.2.1	Teori Perkembangan Piaget	74
2.7.2.2	Teori Perkembangan Sosial Erik Erikson	75
2.7.2.3	Teori Lev Vygotsky	78
2.7.2.4	Teori Ekologi Bronfenbrenner	80
2.8	Model Kajian	82
2.8.1	Model Interaktif Analisis Data	83
2.8.2	Model ADDIE	85
2.8.3	Model CIPP	87
2.9	Amalan Bersesuaian Dengan Perkembangan Kanak-Kanak	91
2.10	Pendidikan Abad Ke 21	94
2.10.1	Pengajaran Berpusatkan Murid	95
2.10.2	Kolaboratif	95

2.10.3	Pengurusan Bilik Darjah	96
2.10.4	Bilik Darjah Berpusatkan Murid	99
2.10.5	Persekitaran yang Kondusif	99
2.10.6	Peraturan Dan Prosedur Bilik Darjah	100
2.11	Kajian-kajian Lepas	104
2.12	Rumusan	122

BAB 3 METODOLOGI

3.1	Pendahuluan	123
3.2	Metodologi Kajian	124
3.3	Penyelidikan Rekabentuk dan Pembangunan	126
3.4	Fasa 1 : Fasa Analisis Keperluan	127
3.4.1	Kaedah Pengumpulan Data Analisis Keperluan	128
3.4.2	Temu Bual	128
3.4.3	Sampel Temu Bual	130
3.4.4	Proses Temu Bual	132
3.4.5	Persediaan Temu Bual	132
3.4.6	Limitasi Temu Bual	133
3.4.7	Kebolehpercayaan dan Keesahan data Temu Bual	134
3.4.8	Kajian Rintis	135
3.4.9	Mendokumentasikan Maklumat Temu Bual	137
3.4.10	Analisis Temu Bual	138
3.5	Fasa II : Fasa Rekabentuk dan Pembangunan Model	139
3.5.1	Kaedah Fuzzy Delphi	145

3.5.2	Sampel Kajian Pakar Fuzzy Delphi	148
3.5.3	Instrumen Kajian Kaedah Fuzzy Delphi	150
3.5.4	Prosedur Kajian Kaedah Fuzzy Delphi	150
3.5.5	Analisis Data Kaedah Fuzzy Delphi	164
3.6	Fasa III : Penilaian Kebolegunaan Model	166
3.6.1	Sampel Kajian	168
3.6.2	Instrumen Kajian	170
3.6.3	Prosedur Kajian	170
3.6.4	Analisis Data	171
3.7	Rumusan	172

BAB 4 DAPATAN KAJIAN

4.1	Pendahuluan	176
4.2	Demografi Subjek Kajian	177
4.3	Dapatan Kajian Analisis Keperluan	179
4.3.1	Keperluan Pengurusan Persekitaran Fizikal Bilik Darjah	180
4.3.2	Keperluan Pengurusan Perancangan dan Pelaksanaan Aktiviti/Program	188
4.3.3	Keperluan Pengurusan Hubungan dan Interaksi	194
4.3.4	Keperluan Pengurusan Tingkah laku Kanak-kanak	200
4.3.5	Rumusan Keseluruhan Dapatan Kajian Analisis Keperluan	206
4.4	Dapatan Kajian Rekabentuk dan Pembangunan Model	211
4.4.1	Kesepakatan Pakar Terhadap Pengurusan Persekitaran Fizikal Bilik Darjah	217

4.4.2	Kesepakatan Pakar Terhadap Pengurusan Perancangan dan Pelaksanaan Aktiviti/Program	221
4.4.3	Kesepakatan Pakar Terhadap Pengurusan Hubungan dan Interaksi	224
4.4.4	Kesepakatan Pakar Terhadap Pengurusan Tingkah laku Kanak-kanak	227
4.4.5	Rumusan Keseluruhan Kesepakatan Pakar Dapatan Kajian Rekabentuk dan Pembangunan Model	231
4.4.6	Model Pengurusan Bilik Darjah Prasekolah	235
4.5	Dapatan Kajian Penilaian Kebolegunaan Model	237
4.5.1	Profil Responden	239
4.5.2	Kesesuaian Komponen Utama Dalam Model Pengurusan Bilik Darjah Prasekolah	242
4.5.3	Kesesuaian Elemen Bagi Setiap Komponen utama Dalam Model Pengurusan Bilik Darjah Prasekolah	243
4.5.3.1	Elemen Persekitaran Fizikal Bilik Darjah Prasekolah	243
4.5.3.2	Elemen Perancangan dan Pelaksanaan Aktiviti/Program	245
4.5.3.3	Elemen Perhubungan dan Interaksi	247
4.5.3.4	Elemen Pengurusan Tingkah Laku	249
4.5.4	Kebolegunaan Model Pengurusan Bilik Darjah Prasekolah	252
4.5.5	Rumusan Dapatan Kajian Penilaian Kebolegunaan Model	254
4.6	Rumusan	255

BAB 5 PERBINCANGAN, KESIMPULAN DAN CADANGAN

5.1	Pendahuluan	256
5.2	Ringkasan Kajian	258
5.3	Perbincangan Dapatan Kajian	261
5.3.1	Perbincangan Dapatan Analisis Keperluan	262
5.3.1.1	Pengurusan Persekitaran Fizikal Bilik Darjah Prasekolah	267
5.3.1.2	Pengurusan Perancangan dan Pelaksanaan Aktiviti/Program	269
5.3.1.3	Pengurusan Hubungan dan Interaksi	271
5.3.1.4	Pengurusan Tingkah Laku	272
5.3.2	Perbincangan Dapatan Rekabentuk dan Pembangunan Model	275
5.3.2.1	Pengurusan Persekitaran Fizikal Bilik Darjah Prasekolah	278
5.3.2.2	Pengurusan Perancangan dan Pelaksanaan Aktiviti/Program	280
5.3.2.3	Pengurusan Hubungan dan Interaksi	283
5.3.2.4	Pengurusan Tingkah Laku	286
5.3.3	Perbincangan Dapatan Penilaian Kebolehgunaan Model	288
5.3.3.1	Kesesuaian Komponen Utama Model	290
5.3.3.2	Kesesuaian Elemen Bagi Setiap Komponen Utama Model	290
5.3.3.3	Kebolehgunaan Model	292
5.4	Implikasi Kajian	294
5.4.1	Implikasi Kajian Terhadap Model	294
5.4.2	Implikasi Kajian Terhadap Teori	295

5.4.3	Implikasi Kajian Terhadap Metodologi	298
5.4.4	Implikasi Kajian Terhadap Praktikal	300
5.4.5	Implikasi Kajian Terhadap Cadangan Selanjutnya	302
5.5	Perbezaan dan Kekuatan Model	303
5.6	Cadangan Kajian Lanjutan	305
5.7	Kesimpulan	306
RUJUKAN		308

SENARAI JADUAL

No. Jadual		Muka Surat
2.1	Empat matlamat pelajar yang tersilap	56
2.2	Perbandingan Model Pengurusan Bilik darjah	62
2.3	Rumusan pengurusan bilik darjah Pendidikan Abad ke 21	102
3.1	Pakar Fuzzy Delphi	149
3.2	Skala pemboleh ubah linguistik 7 mata (adaptasi dari Mohd Ridhuan, 2016)	159
3.3	Skala pemboleh ubah linguistik untuk melihat kesesuaian item	160
3.4	Contoh nilai threshold (d) bagi 3 item dan 12 pakar (adaptasi dari Mohd Ridhuan, 2016)	161
3.5	Contoh peratusan kesepakatan pakar	161
3.6	Contoh nilai skor fuzzy (A)	162
3.7	Ringkasan fasa, objektif, persoalan kajian, kaedah, responden kajian dan hasil	173
4.1	Profil Guru Prasekolah	178
4.2	Analisis temu bual keperluan guru prasekolah dalam menguruskan ruang dan persekitaran yang selamat di bilik darjah prasekolah	180
4.3	Analisis temu bual keperluan guru prasekolah dalam menguruskan perabot di bilik darjah Prasekolah	183
4.4	Analisis temu bual keperluan guru prasekolah dalam penyediaan dan pengurusan pusat pembelajaran	185

4.5	Analisis temu bual keperluan guru prasekolah dalam menguruskan perancangan dan pelaksanaan aktiviti/program	189
4.6	Analisis temu bual keperluan guru prasekolah dalam menyediakan perancangan dan pelaksanaan aktiviti/program yang menggalakkan kanak-kanak	191
4.7	Analisis temu bual keperluan pengurusan hubungan dan interaksi kanak-kanak dengan kanak-kanak	194
4.8	Analisis temu bual keperluan pengurusan hubungan dan interaksi kanak-kanak dengan guru	198
4.9	Analisis temu bual keperluan pengurusan tingkah laku kanak-kanak dengan mewujudkan peraturan	200
4.10	Analisis temu bual keperluan pengurusan tingkah laku dalam menguruskan disiplin kanak-kanak	203
4.11	Rumusan kod (pentafsiran) analisis keperluan pengurusan bilik darjah prasekolah	209
4.12	Item Dimensi Pengurusan Persekitaran Fizikal Bilik Darjah Prasekolah	212
4.13	Item Dimensi Pengurusan Perancangan Dan Pelaksanaan Aktiviti/Program	214
4.14	Item Dimensi Pengurusan Hubungan Dan Interaksi	215
4.15	Item Dimensi Pengurusan Tingkah Laku Kanak-Kanak	216
4.16	Item-item untuk dimensi pengurusan persekitaran fizikal bilik darjah prasekolah	218
4.17	Nilai Threshold (d), Peratusan Konsensus Pakar, Defuzzification dan Ranking Item untuk dimensi pengurusan persekitaran fizikal bilik darjah prasekolah	219
4.18	Ranking Item untuk dimensi pengurusan persekitaran fizikal bilik darjah prasekolah mengikut keutamaan	221
4.19	Item-item untuk dimensi pengurusan perancangan dan pelaksanaan aktiviti/program	222
4.20	Nilai Threshold (d), Peratusan Konsensus Pakar, Defuzzification dan Ranking Item untuk dimensi pengurusan perancangan dan pelaksanaan aktiviti/program	223

4.21	Ranking Item untuk dimensi pengurusan perancangan dan pelaksanaan aktiviti/ program mengikut keutamaan	224
4.22	Item-item untuk dimensi pengurusan hubungan dan interaksi	225
4.23	Nilai Threshold (d), Peratusan Konsensus Pakar, Defuzzification dan Ranking Item untuk dimensi pengurusan hubungan dan interaksi	226
4.24	Ranking Item untuk dimensi pengurusan hubungan dan interaksi mengikut keutamaan	227
4.25	Item-item untuk dimensi pengurusan tingkah laku	228
4.26	Nilai Threshold (d), Peratusan Konsensus Pakar, Defuzzification dan Ranking Item untuk dimensi pengurusan tingkah laku	229
4.27	Ranking Item untuk dimensi pengurusan tingkah laku mengikut keutamaan	230
4.28	Kesepakatan pakar terhadap dimensi pengurusan persekitaran fizikal bilik darjah prasekolah	232
4.29	Kesepakatan pakar terhadap dimensi pengurusan perancangan dan pelaksanaan aktiviti/program	233
4.30	Kesepakatan pakar terhadap dimensi pengurusan hubungan dan interaksi	234
4.31	Kesepakatan pakar terhadap dimensi pengurusan tingkah laku	235
4.32	Profil Responden	240
4.33	Dapatan Data Penilaian Kebolegunaan Komponen Utama dalam Model Pengurusan Bilik Darjah Prasekolah	242
4.34	Dapatan Data Penilaian Kebolegunaan elemen Persekitaran Fizikal Bilik Darjah Prasekolah	244
4.35	Dapatan Data Penilaian Kebolegunaan Elemen Perancangan Dan Pelaksanaan Aktiviti/Program	246
4.36	Dapatan Data Penilaian Kebolegunaan Elemen Hubungan Dan Interaksi	248

4.37	Dapatan Data Penilaian Kebolehgunaan Elemen Pengurusan Tingkah Laku	250
4.38	Dapatan Data Penilaian Pandangan terhadap keseluruhan model	253

SENARAI RAJAH

No. Rajah	Muka Surat
1.1 Kerangka Teori Kajian	23
1.2 Kerangka Konseptual Kajian	24
2.1 Teori Ekologi Bronfenbrenner	80
2.2 Model Interaktif Kompenan Analisis data yang menunjukkan aliran analisis data yang digunakan untuk menganalisis data dapatan kajian.	83
2.3 Model ADDIE (<i>Analysis-Design-Development-Implementation-Evaluation</i>)	86
2.4 Model Penilaian CIPP	88
2.5 Kerangka Konsep Kurikulum Standard Prasekolah Kebangsaan	94
3.1 Pembentukan model pengurusan bilik darjah prasekolah di peringkat pertama pengkaji merujuk kepada teori perkembangan	141
3.2 Pembentukan model pengurusan bilik darjah prasekolah di peringkat kedua pengkaji merujuk kepada teori pembelajaran	142
3.3 Pembentukan model pengurusan bilik darjah prasekolah di peringkat ketiga pengkaji merujuk kepada model pengurusan bilik darjah	143
3.4 Pembentukan model pengurusan bilik darjah prasekolah di peringkat keempat pengkaji merujuk kepada pengurusan bilik darjah Abad ke 21.	144
3.5 Carta alir prosedur pendekatan Kaedah Fuzzy Delphi (FDM) (adaptasi dari Mohd Ridhuan, 2016)	157

3.6	Graf segi tiga min melawan nilai triangular	164
4.1	Model Empat Dimensi Pengurusan Bilik Darjah Prasekolah Berasaskan Pendidikan Abad Ke 21	237
5.1	Model Empat Dimensi Pengurusan Bilik Darjah Prasekolah Berasaskan Pendidikan Abad Ke 21	261

SENARAI SINGKATAN

ABM	Alat Bantu Mengajar
ABP	Amalan Bersesuaian Perkembangan
DAP	<i>Developmentally Appropriate Practices</i>
DDR	<i>Design and Development Research</i>
DEB	Dasar Ekonomi Baru
ECM	<i>Engagement Classroom Model</i>
FDM	<i>Fuzzy Delphi Method</i>
ICT	<i>Information and Communication Technology</i>
IPTA	Institut Pengajian Tinggi Awam
KEMAS	Jabatan Kemajuan Masyarakat
KPM	Kementerian Pendidikan Malaysia
KSPK	Kurikulum Standard Prasekolah Kebangsaan
NAEYC	<i>The National Association for the Education of Young Children</i>
NGT	<i>Nominal Group Technique</i>
PdP	Pengajaran dan pembelajaran
PdPc	pembelajaran dan pemudahcaraan
PERMATA	Program Pengasuhan Dan Pendidikan Awal Kanak-kanak
PPD	Pejabat Pendidikan Daerah
PPM	Pembantu Pengurusan Murid
PPPM	Pelan Pembangunan Pendidikan Malaysia
R1	Responden 1
R2	Responden 2

R3	Responden 3
R4	Responden 4
R5	Responden 5
R6	Responden 6
SJKC	Sekolah Jenis Kebangsaan Cina
SJKT	Sekolah Jenis Kebangsaan Tamil
SK	Sekolah Kebangsaan
TABIKA	Taman Bimbingan Kanak-Kanak
TADIK	Taman Didikan Kanak-Kanak
TASKA	Taman Asuhan Kanak-Kanak
UNESCO	<i>UN Educational, Scientific and Cultural Organization</i>
UNICEF	<i>United Nations Children's Fund</i>
ZPD	Zon Perkembangan Proksimal

SENARAI LAMPIRAN

- A Protokol Temu Bual
- B Instrumen Kesesuaian Item
- C Instrumen Penilaian Kebolegunaan
- D Pelantikan Pakar Penilai Kesesuaian Item
- E Kebenaran Menjalankan Kajian daripada Bahagian Perancangan & Penyelidikan Dasar Pendidikan (EPRD)

BAB 1

PENGENALAN

1.1 Pendahuluan

Pendidikan Abad ke 21 seperti yang dihasratkan dalam Pelan Pembangunan Pendidikan Malaysia 2013-2025 adalah merupakan proses pembelajaran yang berpusatkan murid berteraskan lima elemen iaitu komunikasi, kolaboratif, pemikiran kritis, dan kreativiti serta mengaplikasikan nilai murni dan etika (Kementerian Pendidikan Malaysia, 2013). Elemen komunikasi memberi maksud, interaksi berlaku antara guru dengan murid, murid dengan murid dan murid dengan bahan bagi menyampaikan ilmu yang difahami

dan berkongsi pengetahuan. Melalui elemen kolaboratif pula, pembelajaran abad ke 21 dari aspek kerjasama dan muafakat berlaku antara guru dengan murid dan murid dengan murid secara aktif dan menyeluruh yang membolehkan berlakunya pertukaran idea dan pandangan. Selain itu, elemen pemikiran kritis pula ialah murid membuat pertimbangan yang wajar dengan alasan dan bukti yang munasabah melalui penerokaan pemikiran dalam menilai sesuatu idea secara logik dan rasional. Elemen kreativiti bermaksud berlaku proses penjanaan idea dalam menghasilkan inovasi bahan, aktiviti dan projek yang baharu, unik, berguna dan berkualiti. Dalam masa yang sama berlaku penerapan dan pemupukan nilai murni dan etika dalam pembentukan jati diri nasional mengikut acuan Malaysia.

Kesemua elemen tersebut terkandung dalam Panduan Pelaksanaan Pendidikan

Abad ke 21 yang disediakan oleh Institut Aminuddin Baki pada tahun 2017. Ianya sebagai panduan kepada semua guru bermula dari prasekolah hingga menengah untuk memahami seterusnya dan melaksanakan kesemua elemen tersebut. Namun, panduan yang disediakan tidak spesifik dan khusus merujuk kepada prasekolah untuk dilaksanakan kepada kanak-kanak yang berumur empat hingga enam tahun. Oleh yang demikian, perlu diwujudkan satu panduan yang berasaskan Pendidikan Abad ke 21 khusus untuk guru-guru prasekolah.

Persekitaran pembelajaran memainkan peranan yang penting dalam memastikan proses pembelajaran abad ke 21 yang berpusatkan murid dapat dilaksanakan dengan lebih berkesan. Kajian yang telah dijalankan oleh Che Nidzam et.al (2016) menunjukkan, persekitaran bilik darjah mempengaruhi sesi pengajaran dan pembelajaran. Pembelajaran akan berlaku dalam persekitaran bilik darjah yang diurus

dengan baik supaya dapat membantu guru melaksanakan elemen pembelajaran abad ke 21 melalui pengajaran dan pembelajaran di bilik darjah. Persekitaran pembelajaran di bilik darjah yang baik memerlukan kemahiran pengurusan bilik darjah antaranya susun atur persekitaran fizikal, pergerakan dan pengurusan disiplin murid (James Ang, 2014).

Berikutan perubahan pembelajaran dalam Pendidikan Abad ke 21, Kurikulum Standard Prasekolah Kebangsaan (KSPK) telah dikaji semula pada tahun 2016. Matlamat KSPK tersebut ialah bertujuan memperkembangkan potensi murid berumur empat hingga enam tahun secara menyeluruh dan bersepadu selaras dengan Falsafah Pendidikan Malaysia dalam aspek jasmani, emosi, rohani, intelek dan sosial melalui persekitaran pembelajaran yang selamat dan menyuburkan serta aktiviti pembelajaran yang menyeronokkan, kreatif dan bermakna.

Matlamat, objektif dan kemahiran yang terkandung dalam KSPK dilihat selaras dengan hasrat Pelan Pembangunan Pendidikan Malaysia 2013-2025 untuk memastikan kanak-kanak lepasan prasekolah KPM menguasai kemahiran abad ke 21. KSPK juga ada menyentuh tentang persekitaran pembelajaran yang merujuk kepada suasana fizikal tempat dimana murid belajar dan guru mengajar. Oleh itu, bagi memastikan kemahiran yang terkandung dalam KSPK dapat dikuasai oleh kanak-kanak prasekolah maka persekitaran pembelajaran di bilik darjah prasekolah perlu diberi perhatian oleh guru prasekolah supaya pelaksanaan aktiviti pembelajaran berlaku dalam bilik darjah prasekolah yang diurus mengikut keperluan pembelajaran abad ke 21.

Secara keseluruhannya, berdasarkan hasrat Pendidikan Abad ke 21 melalui Pelan Pembangunan Pendidikan Malaysia 2013-2025, aspek persekitaran pembelajaran prasekolah perlu diberi perhatian yang khusus agar proses pembelajaran yang berpusatkan murid dapat dilaksanakan dalam bilik darjah prasekolah mengikut keperluan lima elemen pembelajaran abad ke-21. Oleh yang demikian, satu model sebagai panduan mengurus bilik darjah prasekolah yang berasaskan pendidikan abad ke-21 perlu diwujudkan. Panduan tersebut dilihat dapat membantu guru menguruskan bilik darjah prasekolah dan dapat melaksanakan elemen komunikasi, kolaboratif, pemikiran kritis, dan kreativiti serta nilai murni dan etika semasa sesi pengajaran dan pembelajaran.

Pelan Pembangunan Pendidikan Malaysia (2013-2025) telah dilancarkan pada 6 September 2013 oleh YAB Tan Sri Muhyiddin Yassin, Timbalan Perdana Menteri Malaysia merangkap Menteri Pendidikan Malaysia. Pelan Pembangunan Pendidikan Malaysia (PPPM) yang bersifat holistik merupakan satu panduan kepada sistem pendidikan di Malaysia. Ia merupakan rancangan yang disediakan oleh Kementerian Pendidikan Malaysia (KPM) untuk meningkatkan mutu dan kualiti sistem pendidikan di Malaysia.

Enam aspirasi murid dalam PPPM yang perlu dicapai dalam tempoh 13 tahun (2013-2025) iaitu pengetahuan, kemahiran berfikir, kemahiran dwibahasa, etika dan kerohanian serta identiti nasional. PPPM merupakan manifestasi transformasi kerajaan

yang paling besar dan menyeluruh bagi murid bermula dari prasekolah hingga ke pusat pengajian tinggi. Meningkatkan bimbingan dan sokongan kepada guru menjadi tumpuan dalam gelombang ke-2 PPPM (2016 – 2020) iaitu dengan melaksanakan penambahbaikan penyampaian pengetahuan, kemahiran, dan nilai merentasi semua aspek kurikulum dan kokurikulum.

Sebagai pengurus dan pendidik, guru prasekolah harus memahami peranan dan bersedia dalam menghadapi perubahan dalam tiga Gelombang Pendidikan PPPM 2013-2025. Ini kerana, perubahan yang akan memberi implikasi dalam setiap aspek program pendidikan yang dilaksanakan terutamanya program pendidikan prasekolah. Perubahan ini akan dapat meningkatkan kualiti modal insan guru prasekolah yang dihasilkan. Sehubungan itu, Pendidikan Abad ke 21 merupakan strategi Kementerian Pendidikan Malaysia bagi mentransformasikan proses pembelajaran yang berpusatkan murid.

Pembelajaran ini berteraskan kepada lima elemen yang murid perlu kuasai dalam pembelajaran abad ke 21 iaitu komunikasi, kolaboratif, pemikiran kritis, dan kreativiti serta mengaplikasikan nilai murni dan etika. Sebagai pengurus dan pendidik, menjadi peranan dan tanggungjawab guru prasekolah memastikan hasrat yang terkandung dalam pendidikan abad ke-21 iaitu lima elemen tersebut dikuasai oleh murid prasekolah semasa sesi pengajaran dan pembelajaran di bilik darjah prasekolah. Bagi memastikan hasrat tersebut dipenuhi, guru prasekolah perlu merancang dan melaksanakan aktiviti atau program di prasekolah supaya kemahiran bagi elemen tersebut dikuasai oleh murid prasekolah dalam tempoh dua tahun murid berada di prasekolah.

Melalui perancangan dan pelaksanaan aktiviti, kemahiran interaksi dapat membantu murid menguasai elemen komunikasi iaitu interaksi yang berlaku antara

guru dengan murid, murid dengan murid dan murid dengan bahan. Dalam usaha mengukuhkan perpaduan, adalah penting bagi setiap murid berinteraksi dan belajar bersama-sama rakan sebaya dan guru daripada pelbagai etnik, agama, budaya dan latar belakang sosioekonomi (Kementerian Pendidikan Malaysia, 2013). Selain itu, murid bekerjasama dan muafakat antara guru dengan murid dan murid dengan murid secara aktif dan menyeluruh dan murid membuat pertimbangan yang wajar dengan alasan dan bukti yang munasabah, menghasilkan inovasi bahan, aktiviti dan projek yang baharu, unik, berguna dan berkualiti serta penerapan dan pemupukan nilai murni dan etika dalam pembentukan jati diri nasional mengikut acuan Malaysia.

Menyedari akan hasrat PPPM (2013-2025), Kurikulum Standard Prasekolah Kebangsaan (KSPK) telah disemak semula supaya kemahiran yang perlu dikuasai selaras dengan Pendidikan Abad ke 21. Peranan guru sebagai pengurus dan pendidik dalam Pendidikan Abad ke 21 berdasarkan Kurikulum Standard Prasekolah Kebangsaan adalah untuk memperkembangkan potensi murid berumur empat hingga enam tahun secara menyeluruh dan bersepadu dalam aspek jasmani, emosi, rohani, intelek dan sosial melalui persekitaran pembelajaran yang selamat dan menyuburkan serta aktiviti pembelajaran yang menyeronokkan, kreatif dan bermakna (Bahagian Pembangunan Kurikulum, 2016).

Peranan guru prasekolah sebagai pengurus dan pendidik adalah memastikan objektif KSPK tercapai dengan menyediakan peluang kepada murid berkomunikasi dengan berkesan, mengembangkan daya kreatif dan etika, memperkembangkan konsep sendiri yang positif dan keyakinan serta mengaplikasikan pemikiran kritis, kreatif dan inovatif. Sehubungan itu, objektif tersebut boleh dicapai dengan

menyediakan peluang pembelajaran dalam persekitaran bilik darjah prasekolah yang diurus dengan baik.

Hasrat KSPK juga bertujuan melahirkan murid prasekolah yang mempunyai kemahiran abad ke 21. Kemahiran tersebut dinyatakan dalam profil murid antaranya kemahiran murid sebagai pemikir, murid mahir berkomunikasi, kerja sepasukan, bermaklumat, dan bersifat ingin tahu. Kemahiran abad ke 21 ini diterapkan melalui penguasaan standard kandungan dan standard pembelajaran dalam KSPK. Bagi memastikan kemahiran abad ke 21 dapat dikuasai melalui penguasaan standard kandungan dan standard pembelajaran, aspek persekitaran pembelajaran menjadi fokus KSPK. Persekitaran pembelajaran merujuk kepada suasana dan keadaan fizikal tempat dimana murid belajar dan guru mengajar atau kebiasaannya lebih dikenali sebagai bilik darjah prasekolah (Bahagian Pembangunan Kurikulum, 2016).

KSPK mengharapkan guru prasekolah dapat memainkan peranan dan tanggungjawab mereka sebagai pengurus dan pendidik dengan memastikan persekitaran pembelajaran yang baik dapat disediakan serta persekitaran yang dapat menyumbang kepada pembelajaran yang berkesan, kawalan kelas yang terjamin, perhubungan guru-murid yang aktif dan keseronokan untuk murid belajar. Persekitaran pembelajaran yang baik adalah persekitaran yang mengambil kira keselamatan murid, susun atur kelas untuk tujuan pengajaran dan pembelajaran, menyediakan ruang pembelajaran, menyediakan perancangan aktiviti pengajaran dan pembelajaran berdasarkan keperluan kurikulum, pembelajaran berpusatkan murid, belajar melalui bermain dan dalam masa yang sama nilai-nilai murni diberikan penekanan (Bahagian Pembangunan Kurikulum, 2016).

Namun demikian, cabaran sebagai seorang guru prasekolah abad ke 21 dalam menghadapi suasana perkembangan pendidikan terkini masih perlu dilaksanakan penambahbaikan dan belum mencapai sepenuhnya hasrat Kementerian Pendidikan Malaysia seperti yang terkandung dalam Pelan Pembangunan Pendidikan Malaysia, panduan pelaksanaan Pendidikan Abad ke 21 dan Kurikulum Standard Prasekolah Kebangsaan. Persoalan yang timbul adalah, adakah guru-guru prasekolah yang terdiri daripada guru yang kelulusan sijil perguruan lepasan maktab perguruan (kumpulan terawal dalam prasekolah), kelulusan diploma perguruan yang juga lepasan maktab perguruan telah dilengkapi dengan panduan dan kemahiran terbaharu khususnya dalam menyediakan persekitaran pembelajaran abad ke 21. Ini kerana, pendidikan masa kini bukan hanya untuk menghasilkan murid yang baik tetapi murid yang mempunyai kemahiran, pengetahuan, saling hormat-menghormati dan berfikiran terbuka dalam menghadapi sebarang perbezaan pendapat dan idea semasa melaksanakan aktiviti pengajaran dan pembelajaran dalam persekitaran pembelajaran bilik darjah prasekolah.

Kemahiran dan pengetahuan mengenai pengurusan bilik darjah adalah penting kepada guru prasekolah untuk menyediakan persekitaran pembelajaran bilik darjah prasekolah terutamanya persekitaran pembelajaran abad ke 21. Dapatan kajian Hill, Rowan dan Ball (2015) mendapati, aspek kemahiran dan pengetahuan guru merupakan aspek yang lebih penting berbanding guru membuat persiapan mengajar. Selain itu, kurangnya ilmu pengetahuan tentang pengurusan kelas dan kurangnya kemahiran berkenaan pengurusan kelas menyebabkan guru gagal mengenal pasti masalah murid (Schonertreichl, 2017). Dapatan kajian yang dijalankan oleh Chong et al. (2017) berkaitan kemahiran dan pengetahuan guru menunjukkan, guru perlu melakukan pengurusan bilik darjah yang teratur kerana dapat memberi suasana ceria yang

terkawal, bentuk susunan tempat duduk yang bersesuaian dan pembentukan kumpulan kecil dalam kalangan pelajar di dalam bilik darjah. Kajian yang dijalankan oleh Manning dan Bucher, (2013) juga telah membuktikan guru akan berhadapan dengan masalah kesukaran mengawal murid di dalam bilik darjah sekiranya guru tiada kemahiran pengurusan bilik darjah. Selain itu, terdapat juga guru prasekolah masih menghadapi masalah dalam melaksanakan aktiviti pengajaran yang bersesuaian dengan murid walaupun guru tersebut mempunyai pengetahuan dari segi penyediaan keperluan mengajar (Abdul Halim 2014).

Perbincangan di atas menunjukkan, guru prasekolah perlu dibantu dengan menyediakan panduan pengurusan persekitaran pembelajaran berasaskan perkembangan pendidikan terkini dalam menghadapi cabaran sebagai seorang guru prasekolah abad ke 21. Oleh itu, bagi membantu guru prasekolah dengan pengetahuan dan kemahiran pengurusan persekitaran pembelajaran Pendidikan Abad ke 21 adalah dengan mewujudkan model empat dimensi pengurusan bilik darjah prasekolah berasaskan Pendidikan Abad ke 21. Empat dimensi pengurusan bilik darjah prasekolah tersebut merangkumi pengurusan persekitaran fizikal bilik darjah prasekolah, pengurusan perancangan dan pelaksanaan aktiviti, pengurusan interaksi dan pengurusan tingkah laku kanak-kanak.

Walaupun telah terdapat beberapa model pendidikan awal kanak-kanak yang sedia ada seperti Model Montessori, Model Head Start, dan Model Reggio Emilia namun model-model tersebut belum memberi tumpuan secara khusus terhadap pengurusan bilik darjah prasekolah. Model-model tersebut lebih memberi tumpuan

terhadap individu (kanak-kanak) dengan memberi penekanan dalam aspek potensi kanak-kanak, intelektual, sosial, emosi, kognitif, dan fizikal kanak-kanak.

Selain model, satu garis panduan pengurusan prasekolah telah diperkenalkan oleh Bahagian Pengurusan Sekolah Harian, KPM sebagai panduan kepada guru prasekolah menguruskan prasekolah. Garis panduan tersebut meminta guru prasekolah menjadikannya sebagai panduan untuk urusan berkaitan pengurusan dan pentadbiran, pengurusan fail dan rekod, pengurusan kewangan, pengurusan aset alih, pengurusan kurikulum, Hal Ehwal murid, keselamatan, kebersihan dan keceriaan (Bahagian Pengurusan Sekolah Harian, 2018). Namun, garis panduan pengurusan prasekolah yang disediakan itu masih belum dapat membantu guru prasekolah secara khusus dan spesifik berkaitan pengurusan bilik darjah prasekolah.

Berdasarkan tinjauan literatur, masih belum terdapat kajian pembangunan model empat dimensi pengurusan bilik darjah prasekolah yang berasaskan Pendidikan Abad ke 21. Oleh yang demikian, kajian pembangunan model empat dimensi pengurusan bilik darjah prasekolah berasaskan Pendidikan Abad ke 21 adalah penting untuk dijalankan supaya satu model yang lebih spesifik dan berfokus terhadap dimensi pengurusan bilik darjah prasekolah dapat disediakan. Adalah diharapkan, dengan adanya model tersebut akan dapat dijadikan panduan bagi menyokong dan meningkatkan pengetahuan guru prasekolah untuk menguruskan bilik darjah prasekolah.

1.3 Pernyataan Masalah

Pengurusan bilik darjah adalah penting bagi seseorang guru selain melaksanakan pengajaran dan menjalankan tanggungjawabnya mendidik murid. Bilik darjah yang diurus dengan baik dan sempurna boleh memberi kesan positif terhadap proses pengajaran dan pembelajaran. Sekiranya guru gagal mengurus bilik darjah dengan berkesan, maka boleh menjejaskan proses pengajaran dan pembelajaran seterusnya akan menjejaskan pencapaian objektif atau hasil pembelajaran yang ingin dicapai. Berikutan pelaksanaan Pendidikan Abad ke 21, dalam Kurikulum Standard Prasekolah Kebangsaan (KSPK) telah dinyatakan dengan jelas, persekitaran pembelajaran yang baik dapat menyumbang kepada pembelajaran yang berkesan. Peranan guru prasekolah ialah menyedia dan mengurus tempat berlakunya proses pengajaran dan pembelajaran dengan mengambil kira ruang, perabot, peralatan dan bahan. Mewujudkan ruang pembelajaran dan melaksanakan susun atur bilik darjah. Persekitaran pembelajaran yang merupakan tempat berlakunya proses pengajaran dan pembelajaran adalah penting dalam pendidikan prasekolah dan perlu dirancang oleh guru prasekolah supaya persekitaran pembelajaran yang kondusif dapat diwujudkan (Bahagian Pembangunan Kurikulum, 2016).

Namun, persekitaran pembelajaran atau persekitaran bilik darjah yang disediakan oleh guru prasekolah hanya sekadar memenuhi kehendak KSPK tanpa merancang dan mengurusnya dengan baik supaya dapat menyumbang kepada pembelajaran yang berkesan. Implikasinya, walaupun KSPK memberi penekanan terhadap persekitaran pembelajaran di bilik darjah prasekolah masih terdapat guru prasekolah belum dapat menguruskan bilik darjah dengan baik. Kenyataan ini disokong

oleh dapatan pemeriksaan Jemaah Nazir Sekolah (2010) yang menunjukkan, pusat pembelajaran yang diwujudkan sekadar menghiasi persekitaran bilik darjah prasekolah dan kurang membantu pengajaran dan pembelajaran (Jemaah Nazir Sekolah, 2010). Dapatan pemeriksaan Jemaah Nazir Sekolah juga mendapati, pengurusan dan penggunaan pusat pembelajaran di bilik darjah prasekolah tidak menyeluruh.

Kenyataan di atas disokong dengan dapatan kajian yang telah dijalankan oleh Che Nidzam et al. (2016) juga menunjukkan, persekitaran fizikal bilik darjah mempengaruhi keberkesanan proses pengajaran dan pembelajaran. Pengaliran udara, pencahayaan, ruang pembelajaran, dan susunan perabot mempengaruhi nilai, tingkah laku, suasana pembelajaran serta penjanaan idea kanak-kanak. Dapatan pemeriksaan Jemaah Nazir Sekolah (2010) juga mendapati, penggunaan ruang di bilik darjah prasekolah terhadap kerana guru tidak merancang untuk menggunakan pusat pembelajaran yang disediakan.

Guru prasekolah berperanan dan bertanggungjawab dalam merancang dan mewujudkan ruang atau pusat pembelajaran dan menggunakan pusat pembelajaran yang disediakan secara optimum oleh murid semasa melaksanakan sesi pengajaran dan pembelajaran. Pusat pembelajaran yang disediakan dengan baik oleh guru berupaya memberikan keseronokan kepada murid belajar dan boleh menyumbang kepada pembelajaran yang berkesan. Namun, terdapat pengajaran guru dan pembelajaran murid kurang menggunakan pusat pembelajaran yang telah diwujudkan dalam bilik darjah prasekolah. Ini telah mengakibatkan penggunaan ruang atau pusat pembelajaran tidak digunakan secara optimum semasa pengajaran dan pembelajaran. Hal ini juga

berpunca daripada perancangan aktiviti yang tidak menyeluruh sebelum aktiviti dilaksanakan.

Dapatan pemeriksaan Jemaah Nazir Sekolah menyokong kenyataan tersebut iaitu perancangan dan penggunaan pusat pembelajaran di bilik darjah prasekolah belum menyeluruh dan hanya melibatkan ruang pembelajaran tertentu sahaja. Guru lebih kerap menggunakan pusat pembelajaran Bahasa dan Komunikasi manakala pusat pembelajaran lain merupakan pusat pembelajaran yang terendah dari segi penggunaannya (Jemaah Nazir Sekolah, 2009). Dapatan pemeriksaan Jemaah Nazir Sekolah (2010) juga mendapati, penggunaan ruang di bilik darjah prasekolah terhad kerana guru tidak merancang untuk menggunakan pusat pembelajaran yang disediakan. Penggunaan pusat pembelajaran dalam pengajaran dan pembelajaran didapati lemah manakala penggunaan alat permainan luar bagi meningkatkan perkembangan motor kasar dan motor halus murid juga belum diberi penekanan (Jemaah Nazir Sekolah, 2010). Sehingga kini, masih belum menampakkan banyak penambahbaikan yang dilakukan. Implikasinya, kehendak Kementerian Pendidikan Malaysia yang dinyatakan dalam KSPK belum dapat dipenuhi sepenuhnya oleh guru prasekolah. Mengikut KSPK, guru prasekolah bukan sahaja merancang tetapi memastikan penggunaan ruang pembelajaran dalam bilik darjah prasekolah dapat digunakan secara optimum.

Pengetahuan, kemahiran dan amalan merupakan aspek penting dalam memastikan guru prasekolah dapat melaksanakan peranan dan tanggungjawabnya untuk meningkatkan pencapaian murid prasekolah. Berdasarkan perkembangan terkini, pengetahuan dan kemahiran pembelajaran abad ke 21 juga perlu untuk guru prasekolah menyediakan persekitaran pembelajaran untuk tujuan pengajaran dan pembelajaran.

Hal ini kerana, kurangnya pengetahuan, kemahiran dan amalan guru yang mengajar kanak-kanak prasekolah dalam aspek menyedia dan juga menguruskan persekitaran bilik darjah prasekolah telah menyebabkan pengurusan dan penggunaan pusat pembelajaran adalah terhad (Putri Zabariah et al. 2006). Dapatan kajian yang telah dijalankan oleh Manning dan Bucher, (2013) membuktikan jika guru yang kurang mempunyai kemahiran mengurus bilik darjah akan mengalami masalah serta kesukaran kepada guru untuk mengawal murid di dalam bilik darjah. Dapatan Kajian Antarabangsa Pengajaran Dan Pembelajaran pada 2013 membuktikan masalah kawalan murid merupakan masalah yang dihadapi oleh 25 peratus guru di Malaysia (Bahagian Pendidikan Guru, 2016).

Kurangnya pengetahuan dan kemahiran terutama dalam pengurusan persekitaran pembelajaran abad ke 21 telah memberikan implikasi kepada guru prasekolah dari segi kesukaran melaksanakan proses pengajaran dan pembelajaran, mengawal tingkah laku murid dan interaksi dalam kalangan guru dan murid. Hal tersebut berlaku kerana, belum ada satu model secara khusus dan spesifik melibatkan pengurusan persekitaran pembelajaran bilik darjah prasekolah, pengurusan tingkah laku, interaksi serta perancangan aktiviti pengajaran dan pembelajaran yang boleh dimanfaatkan oleh guru prasekolah sebagai panduan atau indikator bagi guru menyedia dan menguruskan bilik darjah prasekolah berasaskan Pendidikan Abad ke 21 supaya guru dapat mendidik kanak-kanak prasekolah dengan lebih berkesan. Kesan daripada itu, guru prasekolah belum dapat menyedia dan menguruskan persekitaran pembelajaran bilik darjah prasekolah secara menyeluruh yang benar-benar menepati perkembangan sebenar kanak-kanak dan membantu proses pengajaran dan pembelajaran. Oleh itu, dengan membangunkan model yang memberi fokus empat

dimensi pengurusan bilik darjah iaitu pengurusan persekitaran, pengurusan perancangan aktiviti, pengurusan interaksi dan pengurusan tingkah laku yang berasaskan Pendidikan Abad ke 21 akan dapat memberi pengetahuan dan kemahiran serta panduan mengurus bilik darjah kepada guru prasekolah dalam melaksanakan peranan dan tanggungjawab mereka di bilik darjah prasekolah.

Walaupun terdapat kajian yang telah dijalankan, namun kajian yang telah dijalankan lebih memberi fokus kepada pengurusan disiplin dan pengurusan tingkah laku kanak-kanak (Erden, 2004; Hoffman, Hutchinson & Reiss, 2009; Dobbs-Oates, Kaderavek, Guo & Justice, 2011; Tillery, Varjas, Meyers & Collins, 2010; Jolivet & Steed, 2010; Martin & Sass, 2010). Terdapat beberapa kajian yang dijalankan di Malaysia memberi fokus kepada masalah tingkah laku kanak-kanak dan strategi bagi menguruskan tingkah laku kanak-kanak. Dapatan kajian yang dijalankan oleh (Ahmad & Abu Hanifah 2015) menunjukkan bahawa suasana pembelajaran yang kondusif dapat diwujudkan melalui pengurusan tingkah laku. Suasana pembelajaran akan dapat memaksimumkan penglibatan murid dalam proses pembelajaran serta meminimumkan tingkah laku murid yang bermasalah. Tiga aspek utama semasa murid berada dalam bilik darjah yang mempengaruhi masalah disiplin murid iaitu persekitaran bilik darjah, pengaruh luar, dan pengaruh guru (Sahabuddin, Rohizani & Mohd Zohir, 2007).

Aspek pengurusan bilik darjah adalah satu topik yang “*multidimensional*” dan termasuklah topik-topik yang berkaitan kajian terhadap tingkah laku kanak-kanak, interaksi dan pembelajaran, dan guru-guru berkeupayaan untuk mencipta dan mengekalkan dimensi ini (Evertson & Weinstein, 2006). Masih terlalu kurang kajian yang dijalankan di Malaysia untuk melihat perhubungan keempat-empat dimensi yang

dikaji dengan pengurusan bilik darjah di prasekolah KPM. Selain itu, kajian yang dijalankan ini amat perlu bagi memenuhi jurang yang ada. Oleh yang demikian, melalui kajian yang dijalankan ini juga akan dapat melihat keselarasan antara kepercayaan dan amalan sebenar guru prasekolah berbanding pengetahuan sedia ada dalam menguruskan bilik darjah prasekolah yang berasaskan Pendidikan Abad ke 21.

Bagi memastikan bilik darjah prasekolah dapat disedia dan diuruskan secara lebih berkesan, satu model berkaitan pengurusan bilik darjah prasekolah yang berkesan perlu dibentuk. Pembentukan model empat dimensi pengurusan bilik darjah prasekolah berasaskan Pendidikan Abad ke 21 akan menambahkan pengetahuan kepada guru prasekolah supaya dapat menyedia dan menguruskan sendiri persekitaran pembelajaran bilik darjah prasekolah supaya lebih bermakna dan mampu memperkembangkan potensi kanak-kanak. Adalah menjadi harapan pengkaji supaya model yang dibentuk mampu memenuhi kehendak Pelan Pembangunan Pendidikan Malaysia (2013 - 2025) serta Pendidikan Abad ke 21 dan juga mengharapkan setiap murid mempunyai identiti nasional, beretika dan kerohanian, berkemahiran memimpin, kemahiran dwibahasa, berpengetahuan dan mempunyai kemahiran berfikir.

1.4 Rasional Kajian

Bahagian Pengurusan Sekolah Harian, Kementerian Pendidikan Malaysia telah memperkenalkan satu Garis Panduan Pengurusan Prasekolah sebagai panduan kepada guru prasekolah menguruskan prasekolah. Namun, pengkaji berpendapat satu model yang lebih khusus dan spesifik berkaitan pengurusan bilik darjah prasekolah amat perlu

dibangunkan kerana garis panduan pengurusan prasekolah tersebut tidak memberi fokus secara khusus terhadap pengurusan bilik darjah bagi tujuan pengajaran dan pembelajaran. Jesteru, rasional kajian pembangunan model bilik darjah prasekolah ini dijalankan adalah untuk meninjau keperluan dan membangunkan model empat dimensi pengurusan bilik darjah prasekolah berasaskan Pendidikan Abad ke 21 yang lebih khusus kepada pengurusan bilik darjah prasekolah.

Rasional empat dimensi pengurusan bilik darjah prasekolah dipilih dalam kajian pembangunan model pengurusan bilik darjah prasekolah ini adalah kerana masih belum terdapat model yang menggabungkan empat elemen pengurusan iaitu pengurusan persekitaran fizikal, aktiviti, interaksi dan tingkah laku kanak-kanak dalam menguruskan bilik darjah prasekolah yang lebih menekankan aspek pengajaran dan pembelajaran. Model-model yang sedia ada seperti Model Montessori, Head Start, dan Reggio Emilia tidak memberi tumpuan secara khusus terhadap pengurusan bilik darjah prasekolah. Model-model tersebut lebih memberi tumpuan terhadap individu yang menekankan aspek potensi kanak-kanak, intelektual, sosial, emosi, kognitif, dan fizikal kanak-kanak. Oleh yang demikian, dengan adanya model empat dimensi pengurusan bilik darjah prasekolah yang dibangunkan ini, guru prasekolah boleh menjadikannya sebagai panduan untuk menguruskan bilik darjah prasekolah bagi tujuan pelaksanaan pengajaran dan pembelajaran dengan lebih berkesan. Pembangunan model tersebut juga akan menyumbang kepada pengetahuan guru prasekolah supaya dapat menyediakan dan menguruskan bilik darjah prasekolah dengan lebih bermakna dan mampu memperkembangkan potensi kanak-kanak prasekolah Kementerian Pendidikan Malaysia (KPM).

Dalam kajian pembangunan model pengurusan bilik darjah prasekolah ini, model yang dibangunkan adalah berasaskan Pendidikan Abad ke 21. Rasional model yang dibangunkan berasaskan Pendidikan Abad ke 21 adalah kerana Kementerian Pendidikan Malaysia telah memberikan penekanan terhadap Pendidikan Abad ke 21 melalui Pelan Pembangunan Pendidikan Malaysia 2013-2025 yang bermula dari prasekolah hingga menengah. Fokus Pendidikan Abad ke 21 adalah penguasaan murid terhadap empat kemahiran yang perlu dikuasai dalam pembelajaran abad ke 21 iaitu pemikiran kritis, komunikasi, kreativiti dan kolaboratif.

Aspek persekitaran pembelajaran dalam Pendidikan Abad ke 21 (PAK21) merupakan suatu sistem yang menyokong suasana pembelajaran dimana seseorang murid itu boleh belajar sebaik mungkin. Dengan kata lain, persekitaran pembelajaran adalah merupakan suatu struktur komunikasi yang memberi inspirasi kepada murid dan guru untuk memperolehi ilmu dan kemahiran yang harus dituntut dalam abad ke 21. Sehubungan dengan itu, bagi memastikan model pengurusan bilik darjah prasekolah relevan dan selaras dengan kehendak Pelan Pembangunan Pendidikan Malaysia 2013-2025 maka pengkaji berpendapat model pengurusan bilik darjah prasekolah yang ingin dibangunkan seharusnya berasaskan ciri-ciri Pendidikan Abad ke 21.

Selain itu, kebanyakan kajian yang dijalankan lebih memberi fokus kepada kajian pengurusan bilik darjah di sekolah rendah dan menengah yang mana kajian tersebut memberi tumpuan kepada pengurusan disiplin dan pengurusan tingkah laku kanak-kanak (Erden, 2004; Hoffman, Hutchinson & Reiss, 2009; Dobbs-Oates, Kaderavek, Guo & Justice, 2011; Tillery, Varjas, Meyers & Collins, 2010; Jolivet & Steed, 2010; Martin & Sass, 2010). Walau bagaimanapun, tidak dinafikan terdapat juga

beberapa kajian yang dijalankan di Malaysia dan hanya memberi fokus kepada masalah tingkah laku kanak-kanak dan strategi bagi menguruskan tingkah laku kanak-kanak. Namun, masih belum ada kajian yang memberi fokus terhadap pengurusan bilik darjah prasekolah yang mengambilkira persekitaran, aktiviti, interaksi dan tingkahlaku kanak-kanak di prasekolah KPM bagi membantu guru prasekolah melaksanakan pengajaran dan pembelajaran. Oleh itu, rasional kajian pembangunan model pengurusan bilik darjah prasekolah ini dijalankan adalah sangat penting bagi pengkaji agar dapat membangunkan satu model sebagai panduan khusus kepada guru prasekolah mengurus bilik darjah prasekolah selaras dengan kehendak Pendidikan Abad ke 21 iaitu terhadap persekitaran pembelajaran.

Kajian ini dijalankan adalah bertujuan untuk meninjau keperluan guru prasekolah berkaitan pengurusan bilik darjah prasekolah. Hasil daripada tinjauan keperluan, pengkaji akan merekabentuk dan membangunkan model yang dapat membantu guru mengurus bilik darjah prasekolah yang berasaskan kepada pengurusan persekitaran, perancangan aktiviti, hubungan interaksi dan tingkah laku. Empat dimensi utama tersebut yang menjadi fokus dalam model pengurusan bilik darjah yang akan dibangunkan oleh pengkaji iaitu :

1. Pengurusan persekitaran fizikal bilik darjah,
2. Pengurusan perancangan dan pelaksanaan program/aktiviti,
3. Pengurusan perhubungan dan interaksi,
4. Pengurusan tingkah laku kanak-kanak dalam bilik darjah.

1.6 Objektif Kajian

Kajian ini dilakukan bertujuan untuk mencapai objektif berikut:

1. Mengenal pasti keperluan model yang diperlukan oleh guru dalam menguruskan bilik darjah prasekolah berasaskan Pendidikan Abad ke 21.
2. Membangunkan model empat dimensi pengurusan bilik darjah prasekolah berasaskan Pendidikan Abad ke 21.
3. Menilai kebolegunaan model empat dimensi pengurusan bilik darjah prasekolah berasaskan Pendidikan Abad ke 21.

1.7 Persoalan Kajian

Berdasarkan tiga objektif kajian tersebut, pengkaji telah mengenal pasti sepuluh persoalan kajian yang perlu dijawab mengikut fasa dalam penyelidikan rekabentuk dan pembangunan selaras dengan objektif kajian. Persoalan kajian yang dikenal pasti adalah seperti berikut:

Fasa I: Analisis Keperluan Model Pengurusan Bilik Darjah Prasekolah

- 1.7.1 Mengenal pasti keperluan model yang diperlukan oleh guru dalam menguruskan bilik darjah prasekolah berasaskan Pendidikan Abad ke 21.
 - 1.7.1.1 Adakah terdapat keperluan model yang berkaitan pengurusan persekitaran fizikal bilik darjah ?.
 - 1.7.1.2 Adakah terdapat keperluan model yang berkaitan pengurusan perancangan dan pelaksanaan aktiviti/program ?.

1.7.1.3 Adakah terdapat keperluan model yang berkaitan pengurusan hubungan dan interaksi ?.

1.7.1.4 Adakah terdapat keperluan model yang berkaitan pengurusan tingkah laku kanak-kanak ?.

Fasa II: Rekabentuk Dan Pembangunan Model Pengurusan Bilik Darjah Prasekolah Berasaskan Pendidikan Abad Ke-21

1.7.2 Membangunkan model empat dimensi pengurusan bilik darjah prasekolah berasaskan Pendidikan Abad ke 21.

1.7.2.1 Apakah komponen utama model pengurusan bilik darjah prasekolah berasaskan Pendidikan Abad ke 21 berdasarkan konsensus pakar ?.

1.7.2.2 Apakah elemen bagi komponen utama model pengurusan bilik darjah prasekolah berasaskan Pendidikan Abad ke 21 berdasarkan konsensus pakar ?.

1.7.2.3 Apakah keutamaan elemen model pengurusan bilik darjah prasekolah berasaskan Pendidikan Abad ke 21 berdasarkan konsensus pakar ?.

Fasa III: Penilaian Kebolehgunaan Model Empat Dimensi Pengurusan Bilik Darjah Prasekolah berasaskan Pendidikan Abad ke 21.

1.7.3 Menilai kebolehgunaan model empat dimensi pengurusan bilik darjah prasekolah berasaskan Pendidikan Abad ke 21.

1.7.3.1 Sejauh manakah pandangan guru prasekolah terhadap kesesuaian komponen utama dalam model empat dimensi pengurusan bilik darjah prasekolah berasaskan Pendidikan Abad ke 21 yang dibangunkan ?.

1.7.3.2 Sejauh manakah pandangan guru prasekolah terhadap kesesuaian elemen bagi setiap komponen utama dalam model empat dimensi pengurusan bilik darjah prasekolah berasaskan Pendidikan Abad ke 21 yang dibangunkan ?.

1.7.3.3 Sejauh manakah pandangan guru prasekolah terhadap keseluruhan kebolehgunaan model empat dimensi pengurusan bilik darjah prasekolah berasaskan Pendidikan Abad ke 21 yang dibangunkan ?.

1.8 Kerangka Konseptual Kajian

Sesuatu penyelidikan yang ingin dijalankan menurut Mohd. Majid Konting (2000), hendaklah berdasarkan kepada sesuatu teori yang akan mendasari kerangka konseptual kajian. Selain itu, dengan adanya pemahaman terhadap teori akan memudahkan penyelidik melaksanakan penilaian dengan lebih objektif terhadap penyelidikannya. Oleh itu, dengan adanya teori tersebut akan dapat digunakan oleh penyelidik dalam usaha untuk melaksanakan penilaian dengan lebih bermakna, teratur, sesuai dengan bidang dan pengetahuan penyelidik (Mohd. Majid Konting, 2000). Sehubungan dengan itu, bagi tujuan kajian ini pengkaji telah mengenalpasti dua teori yang akan mendasari pembinaan model iaitu teori pembelajaran kanak-kanak dan teori perkembangan kanak-kanak. Selain itu, oleh kerana kajian yang dilaksanakan ini merupakan kajian pembangunan model maka model pengurusan bilik darjah juga akan mendasari kajian yang akan dijalankan ini seperti yang ditunjukkan pada kerangka teori kajian rajah 1.1.

Berdasarkan Rajah 1.2 yang ditunjukkan, bagi memastikan model pengurusan bilik darjah prasekolah dapat dibangunkan, pengkaji akan merekabentuk dan membangunkan model tersebut menggunakan pendekatan Penyelidikan Rekabentuk dan Pembangunan yang telah diperkenalkan oleh Richey dan Klein, (2007). Melalui pendekatan ini, model yang akan dibangunkan itu akan melalui tiga fasa kajian. Setelah melalui tiga fasa maka terbina komponen utama model yang mengandungi empat komponen dinamakan dimensi pengurusan. Empat dimensi tersebut dibina dengan mengambil kira elemen-elemen yang terkandung dalam Pendidikan Abad ke 21. Oleh itu, model pengurusan bilik darjah prasekolah yang dibangunkan akan mengandungi empat dimensi pengurusan bilik darjah prasekolah berasaskan Pendidikan Abad ke 21.

Rajah 1.1. Kerangka Teori Kajian

Rajah 1.2. Kerangka Konseptual Kajian

1.9 Kepentingan Kajian

Adalah diharapkan, model yang akan dibangunkan itu berupaya menyumbang kepada bidang ilmu berhubung dengan pengurusan bilik darjah prasekolah. Semoga model yang dibangunkan dapat dijadikan panduan atau indikator oleh pihak berkenaan dalam melaksanakan memantau terhadap pengurusan prasekolah. Pembentukan model ini menjadi pilihan pengkaji adalah hasil daripada permasalahan kajian dan pengalaman pengkaji sebagai pemeriksa prasekolah KPM. Masih belum terdapat model berkenaan pengurusan bilik darjah prasekolah KPM yang boleh dijadikan panduan kepada guru prasekolah, pihak pentadbir sekolah dan pengkaji sendiri dalam kerjayanya sebagai pemeriksa prasekolah KPM berkaitan penyediaan dan pengurusan bilik darjah yang hampir keseluruhannya mempengaruhi persekitaran bilik darjah prasekolah. Sekiranya kajian ini tidak dilaksanakan, guru prasekolah kebiasaannya akan menyedia dan menguruskan bilik darjah prasekolah mengikut kefahaman dan citarasa mereka sendiri tanpa berpandukan kesesuaian yang sepatutnya dilakukan.

Adalah diharapkan juga, keberkesanan model pengurusan bilik darjah prasekolah yang dibangunkan ini akan dapat menarik minat pengkaji lain untuk menjadikan model yang dibangunkan sebagai sumber rujukan dalam melaksanakan kajian lanjutan yang memberi berfokus kepada keberkesanan model mengenai pengurusan bilik darjah prasekolah di bawah kelolaan KEMAS, Jabatan Perpaduan dan pihak swasta. Selain itu, adalah diharapkan juga dengan adanya model yang dibangunkan itu nanti boleh membantu mengenal pasti status prasekolah dari aspek kekuatan dan kelemahan supaya dapat menjadikan prasekolah KPM yang berkesan.

1.10 Batasan Kajian

Pelaksanaan kajian ini hanya terbatas kepada pengurusan prasekolah KPM di sekolah kebangsaan dalam negeri Perak dengan melibatkan guru prasekolah KPM yang sedang mengajar dalam daerah Hilir Perak, Kinta Utara, Kuala Kangsar dan Larut Matang dan Selama. Ini kerana, pengkaji mengambil kira dari segi masalah masa untuk melaksanakan kajian. Walau bagaimanapun, ia juga boleh diguna pakai di tempat lain berdasarkan persamaan yang ada pada guru dan prasekolah di bawah seliaan KPM.

Kajian ini dijalankan mengikut fasa iaitu fasa analisis keperluan, rekabentuk dan pembangunan serta fasa penilaian kebolegunaan yang akan dilaksanakan dalam fasa akhir kajian ini. Analisis keperluan merupakan fasa pertama dengan menggunakan kaedah temu bual untuk melihat keperluan guru terhadap pengurusan bilik darjah prasekolah. Kajian ini akan menggunakan kaedah Fuzzy Delphi dalam Fasa pembangunan model. Manakala fasa penilaian kebolegunaan model diperolehi daripada sekumpulan pengguna model iaitu responden dalam kalangan guru-guru yang berpengalaman mengajar di prasekolah KPM.

1.11 Definisi Operasional

Dalam definisi operasional ini pengkaji akan membincangkan dan menerangkan konsep utama dalam kontek kajian yang akan dijalankan.

1.11.1 Pendidikan Prasekolah

Menurut Kementerian Pendidikan Malaysia (2003), pendidikan awal kanak-kanak yang juga merupakan pendidikan awal yang dilaksanakan di peringkat prasekolah di sekolah rendah menawarkan kepada kanak-kanak yang berusia empat hingga enam tahun. Kanak-kanak dalam lingkungan umur tersebut di beri pendidikan awal di prasekolah adalah bagi menyuburkan potensi mereka dalam semua aspek perkembangan, memupuk sikap positif dan menguasai kemahiran asas sebagai persediaan bagi kanak-kanak tersebut memasuki ke alam persekolahan rendah arus perdana apabila berumur tujuh tahun. Pendidikan prasekolah juga di definisikan sebagai pendidikan yang diberikan kepada kanak-kanak sebagai persediaan sebelum melangkah ke alam persekolahan di peringkat sekolah rendah. Pengalaman yang diperolehi di prasekolah melalui aktiviti pembelajaran yang berkesan, menyeronokkan dan bermakna akan dapat menyediakan kanak-kanak dengan kemahiran keyakinan diri dan mempunyai sikap positif sebagai persediaan awal sebelum memasuki alam persekolahan formal dan pendidikan sepanjang hayat (Kementerian Pendidikan Malaysia, 2003).

Pendidikan prasekolah yang memberi tumpuan kepada kanak-kanak yang berumur empat hingga enam tahun seperti yang dihasratkan dan terkandung dalam KSPK adalah bertujuan memperkembangkan potensi setiap individu kanak-kanak tersebut secara bersepadu dan menyeluruh dalam aspek jasmani, intelek, emosi, rohani, dan sosial. Potensi kanak-kanak diperkembangkan dalam suasana persekitaran pembelajaran yang selamat, menyuburkan, melalui aktiviti yang menyeronokkan, kreatif dan bermakna. Ini adalah untuk membentuk konsep sendiri yang positif agar mereka bertanggungjawab dan bersedia untuk menghadapi cabaran, menanamkan

keyakinan dan meningkatkan kemahiran diri kanak-kanak dalam persekitaran sedia ada seterusnya semasa kanak-kanak berada dalam aliran arus perdana di sekolah rendah kelak (Bahagian Pembangunan Kurikulum, 2010).

Bagi tujuan kajian ini, prasekolah adalah pendidikan awal yang disediakan kepada kanak-kanak untuk mengikuti program pendidikan prasekolah menggunakan KSPK. Kanak-kanak yang berumur lima dan enam tahun di enam prasekolah KPM menjadi sasaran dan tempat pengkaji untuk mendapatkan data dan maklumat kajian.

1.11.2 Pengurusan Bilik Darjah

Istilah pengurusan bilik darjah merupakan satu bentuk pengurusan yang merangkumi aktiviti pembelajaran yang diawasi oleh guru semasa melaksanakan aktiviti pengajaran (Good & Brophy, 1991; Evertson & Weinstein, 2006). Aspek pengurusan ini merangkumi persekitaran fizikal, aktiviti atau program yang dirancang dan dilaksanakan, hubungan dan interaksi serta tingkah laku kanak-kanak (Carter & Doyle, 2006; Martin & Sass, 2010).

Bagi tujuan kajian ini, pengurusan bilik darjah prasekolah merujuk kepada pengurusan berkaitan pengurusan perancangan dan pelaksanaan program/aktiviti, pengurusan tingkah laku yang berlaku dalam dan di luar bilik darjah, pengurusan perhubungan dan interaksi, serta persekitaran fizikal bilik darjah prasekolah KPM. Pengkaji akan melihat dan mengenalpasti bagaimana guru prasekolah menyedia dan mengurus bilik darjah prasekolah.

1.11.3 Pengurusan Persekitaran Fizikal Bilik Darjah

Semua aspek yang dilaksanakan oleh guru mempunyai kaitan rapat dengan pengurusan bilik darjah seperti menyediakan pelajar dengan bahan-bahan yang sesuai dengan pembelajaran (Wong & Wong, 2005). Menurut Wong dan Wong (2005) lagi, penyediaan ruang, masa dan bahan-bahan yang sesuai supaya proses pelaksanaan aktiviti pengajaran dan pembelajaran dapat dilaksanakan dalam suasana yang selesa. Selain itu, menurut Gestwicki (2011), penyediaan persekitaran yang responsive merangkumi penyediaan persekitaran fizikal bilik darjah. Selain itu, ianya juga merangkumi penyediaan ruang bilik darjah yang sesuai bagi menyokong perkembangan sosial dan interaksi kanak-kanak. Terdapatnya pusat pembelajaran yang bermakna dan dapat memberikan gambaran tentang minat sebenar kanak-kanak, menggalakkan kanak-kanak membuat penerokaan, penyediaan bahan pembelajaran yang sesuai, pelbagai pengalaman pembelajaran semasa mengikuti aktiviti bermain.

Bagi tujuan kajian yang akan dijalankan ini, persekitaran fizikal adalah merujuk kepada pengurusan bilik darjah dalam penyediaan pengurusan ruang dan persekitaran yang selamat, kebersihan persekitaran, pengurusan dan susun atur perabot, persekitaran pembelajaran yang kondusif, penyediaan dan pengurusan pusat pembelajaran, ruangan pameran hasil kerja kanak-kanak, kemudahan peralatan dan bahan, dan persekitaran fizikal bilik darjah prasekolah.

1.11.4 Pengurusan Perancangan Program Dan Aktiviti

Memberi fokus kepada matlamat pengajaran termasuk menyelia aktiviti, menyelia kaedah dan penggunaan pendekatan langsung untuk pengajaran guru-guru, dan menyusun aktiviti rutin (Martin & Sass, 2010).

Bagi tujuan kajian ini, pengurusan perancangan program/aktiviti adalah merujuk kepada pengurusan perancangan, pelaksanaan pengajaran guru prasekolah terhadap program dan aktiviti di prasekolah KPM. Program yang dimaksudkan adalah program dan aktiviti yang meliputi aktiviti pembelajaran di bilik darjah seperti aktiviti rutin, aktiviti berpusatkan kanak-kanak, penilaian selapas aktiviti pengajaran dan pembelajaran, penggunaan pusat pembelajaran, penilaian dan pentaksiran tentang perkembangan dan kemajuan kanak-kanak prasekolah KPM.

1.11.5 Pengurusan Perhubungan Dan Interaksi

Pengurusan perhubungan dan interaksi merangkumi perhubungan dan interaksi yang diwujudkan dalam kalangan kanak-kanak dan guru, termasuklah sokongan terhadap tingkah laku prososial kanak-kanak, empati, *self-regulation* dan kompetensi sendiri kanak-kanak (Tomlinson, 2009). Bagi tujuan kajian ini, pengurusan perhubungan dan interaksi adalah merujuk kepada interaksi sehalu (guru dengan kanak-kanak), dan interaksi dua hala.

1.11.6 Pengurusan Tingkah Laku Kanak-Kanak

Menurut Martin & Sass (2010), dimensi ini berfokus kepada pelaksanaan tindak balas intervensi terhadap salah laku kanak-kanak dan perancangan intervensi bagi mengatasi masalah tingkah laku kanak-kanak di dalam kelas. *Developmentally Appropriate Practices* (DAP): Istilah ini ditakrifkan sebagai menggunakan pengetahuan perkembangan kanak-kanak dalam membuat keputusan yang bernas dan sesuai mengenai amalan program awal kanak-kanak (Gestwicki, 2011) dan amalan terbaik berdasarkan maklumat bukan andaian serta bagaimana kanak-kanak belajar dan membangun (Copple and Bredekamp, 2009).

Dalam kajian pembangunan model ini, yang dimaksudkan dengan pengurusan tingkah laku kanak-kanak ialah kajian yang memberi fokus terhadap peraturan dan disiplin kanak-kanak. Peraturan dan disiplin adalah merujuk kepada pembentukan dan pengurusan tingkah laku kanak-kanak, penerapan nilai-nilai murni, strategi pembentukan tingkah laku kanak-kanak dan peneguhan atau ganjaran.

1.11.7 Model

Model membawa maksud gambaran sesuatu objek, benda, atau idea-idea dalam bentuk yang disederhanakan daripada keadaan atau fenomena alam. Model mengandungi informasi tentang suatu fenomena yang dibina bertujuan untuk mempelajari fenomena sistem yang sebenarnya. Model merupakan tiruan daripada suatu benda, sistem atau kejadian yang sesungguhnya mengandungi informasi yang dianggap penting untuk

dipelajari secara mendalam (Mahmud Achmad, 2008). Menurut Razali, (1992), model adalah merupakan suatu gambaran konseptual yang mana model tersebut boleh menjelaskan hubungan elemen dengan aktiviti yang berkaitan.

Terdapat pelbagai model penilaian yang boleh dijadikan panduan dan selalu digunakan untuk membuat penilaian sesuatu kurikulum atau program (Ghazali, 2010; Abdul Rahim, 2007; Worthen dan Sanders, 1987; Ornstein dan Hunkins, 2009). Pemilihan model penilaian yang sesuai adalah penting supaya setiap elemen dalam model yang dibangunkan dapat dibuat penilaian. Kajian akan menjadi lebih mantap sekiranya terdapat model yang berfungsi sebagai asas penilaian (Saedah Siraj et.al, 2020) dan penting juga kepada pengkaji dalam kajian penilaian kebolegunaan.

digunakan sebagai panduan oleh guru prasekolah untuk mengurus bilik darjah prasekolah berpanduan empat dimensi pengurusan bilik darjah prasekolah meliputi pengurusan persekitaran, aktiviti, interaksi dan tingkah laku. Empat dimensi yang menjadi panduan guru prasekolah itu berasaskan Pendidikan Abad ke 21. Pembangunan model ini juga mampu digunakan oleh guru prasekolah sebagai panduan dan dapat dilaksanakan oleh murid prasekolah di mana ia menepati dua kategori model iaitu model proses dan model produk (O'neill, 2010). Menurut O'neill (2010), model proses adalah suatu model yang memberi penekanan terhadap sesuatu aktiviti dan kesan yang dihadapi terhadap individu dalam proses pembelajaran yang berpusatkan murid. Oleh itu, pembentukan model ini boleh dirujuk dan digunakan oleh guru prasekolah sebagai panduan mengurus bilik darjah prasekolah. Manakala, bagi model produk pula memberi penekanan kepada proses perancangan yang disediakan oleh guru prasekolah

di mana model pengurusan bilik darjah prasekolah ini boleh digunakan oleh guru prasekolah sebagai panduan merancang dan menguruskan bilik darjah prasekolah.

1.11.8 Aspirasi Murid

Secara umumnya, aspirasi merujuk kepada tahap tertinggi yang perlu dicapai oleh pelajar dalam pendidikan (Byun, Meece, Irvin, dan Hutchins, 2012; Garg, Melanson dan Levin, 2007). Quaglia dan Cobb (1996) pula memberi takrif aspirasi sebagai kemampuan para pelajar untuk meletakkan atau menentukan matlamat untuk masa depan dan pada masa yang sama menjadi inspirasi untuk berusaha ke arah mencapai matlamat tersebut. Selain itu, berdasarkan definisi aspirasi murid mengikut Pelan Pembangunan Pendidikan Malaysia (PPPM) Kementerian Pendidikan Malaysia (2013) membawa maksud sesuatu yang ingin dicapai oleh seseorang murid yang sedang belajar.

Terdapat enam aspirasi murid yang ingin dicapai seperti yang dinyatakan dalam Pelan Pembangunan Pendidikan Malaysia (PPPM) Kementerian Pendidikan Malaysia (2013–2025) dan perlu diberi perhatian oleh guru di sekolah iaitu dengan memastikan murid mempunyai pengetahuan, kemahiran memimpin, kemahiran berfikir, kemahiran dwi bahasa, kerohanian dan etika serta mempunyai identiti nasional.

i. Pengetahuan

Setiap kanak-kanak perlu menguasai sepenuhnya peringkat paling asas iaitu kemahiran asas literasi dan numerasi. Selain itu, penting bagi setiap murid menguasai mata

pelajaran teras seperti Sains dan Matematik. Murid juga digalakkan mengembangkan pengetahuan dan kemahiran dalam bidang lain seperti seni, muzik, dan sukan. Selain itu, mendedahkan mereka kepada pengetahuan am dari aspek sejarah, manusia, dan geografi yang menyeluruh tentang negara Malaysia, Asia dan dunia (Kementerian Pendidikan Malaysia, 2013).

ii. Kemahiran Dwi Bahasa

Setiap kanak-kanak sekurang-kurangnya pada tahap minima perlu menguasai bahasa Malaysia sebagai bahasa kebangsaan dan bahasa Inggeris sebagai bahasa perpaduan serta bahasa komunikasi antarabangsa. Selepas menamatkan persekolahan, dengan penguasaan kedua-dua bahasa tersebut murid sepatutnya boleh menggunakan bahasa Malaysia dan bahasa Inggeris dalam persekitaran pekerjaan. Di samping itu, kementerian akan menggalakkan semua murid mempelajari bahasa lain sebagai bahasa tambahan (Kementerian Pendidikan Malaysia, 2013).

iii. Kemahiran Berfikir

Setiap murid perlu menguasai pelbagai kemahiran kognitif termasuk penaakulan dan pemikiran kritis, kreatif, serta inovatif. Bidang ini kurang diberi perhatian, menyebabkan murid kurang berupaya untuk mengaplikasi ilmu pengetahuan dan berfikir secara kritis di luar konteks akademik. Setiap murid akan belajar cara memperoleh ilmu pengetahuan sepanjang kehidupan mereka (menerapkan perasaan ingin tahu dan mengamalkan pembelajaran sepanjang hayat) untuk membolehkan mereka menghubungkan pelbagai disiplin ilmu dan mencipta ilmu yang baharu (Kementerian Pendidikan Malaysia, 2013).

iv. Etika Dan Kerohanian

Sistem pendidikan akan memupuk etika dan kerohanian dalam diri setiap murid bagi mendepani cabaran yang akan ditempuhi dalam kehidupan dewasa. Hal ini bertujuan, agar mereka bijak membuat pertimbangan, boleh menyelesaikan konflik secara harmoni, berani melakukan sesuatu yang betul serta berpegang kepada prinsip ketika berada dalam situasi yang kritikal. Sistem pendidikan juga berhasrat untuk membentuk individu penyayang yang dapat menyumbang kepada kesejahteraan komuniti dan negara (Kementerian Pendidikan Malaysia, 2013).

v. Kemahiran Memimpin

Sistem pendidikan negara akan membantu setiap murid mencapai potensi sepenuhnya dengan mewujudkan peluang yang formal dan tidak formal untuk bekerja dalam pasukan dan mengamalkan ciri kepimpinan. Dalam dunia yang semakin saling berhubung kait, kebolehan untuk memimpin dan bekerja dengan orang lain secara berkesan adalah amat penting. Manakala dalam konteks sistem pendidikan, kepimpinan merangkumi empat dimensi, iaitu kecerdasan emosi, keusahawanan, berdaya tahan dan kemahiran berkomunikasi dengan berkesan (Kementerian Pendidikan Malaysia, 2013).

vi. Identiti Nasional

Identiti nasional yang kukuh melalui penghayatan prinsip Rukun Negara, diperlukan untuk kejayaan dan masa depan Malaysia. Setiap murid akan berbangga dikenali sebagai rakyat Malaysia tanpa mengira etnik, agama atau status sosioekonomi. Semangat patriotik perlu dipupuk dalam diri setiap murid dengan cara memahami sejarah negara, dan berkongsi aspirasi yang sama untuk masa depan negara. Demi mewujudkan identiti nasional yang sebenar, semangat keterangkuman yang teguh amat

diperlukan. Identiti nasional akan dapat dicapai bukan hanya belajar memahami dan menerima kepelbagaian, tetapi juga menghayati kepelbagaian (Kementerian Pendidikan Malaysia, 2013).

Walau bagaimanapun, fokus kajian ini adalah sesuatu yang ingin dicapai oleh kanak-kanak atau murid berumur enam tahun yang sedang mengikuti pembelajaran prasekolah. Peranan guru prasekolah penting terhadap pelaksanaan pengajaran dan juga terhadap pelaksanaan pembelajaran kanak-kanak di bilik darjah prasekolah dengan mengambilkira enam aspirasi murid dalam menyedia dan menguruskan pusat pembelajaran (Kementerian Pendidikan Malaysia, 2013). Selaras dengan kehendak Pelan Pembangunan Pendidikan Malaysia (2013 – 2025), pembangunan model akan mengambilkira enam aspirasi murid seperti yang terkandung dalam pelan tersebut.

1.12 Rumusan

Secara keseluruhannya, berdasarkan penjelasan pernyataan masalah dalam bab ini, objektif kajian telah dapat dikenal pasti dan diikuti dengan mengenal pasti persoalan kajian. Hal ini dapat memudahkan pengkaji untuk melaksanakan tinjauan literatur dalam bab seterusnya. Adalah diharapkan agar model pengurusan bilik darjah prasekolah yang ingin dibentuk dapat digunakan sebagai satu panduan atau indikator oleh guru prasekolah. Selain itu, dengan terhasilnya model ini nanti akan memudahkan guru prasekolah dari aspek pengurusan bilik darjah prasekolah mengikut keseuaian pengajaran guru dan aktiviti pembelajaran selaras dengan perkembangan kanak-kanak dan kehendak Pelan Pembangunan Pendidikan Malaysia (2013 – 2025).

